

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
Odbor školství, mládeže a sportu
28. října 117, 702 18 Ostrava

***KUMSX01BC**

Váš dopis zn.:

Ze dne:

Čj: MSK 21017/2014
Sp. zn.: ŠMS/3003/2014/Try
453.4 S5

Vyřizuje: Mgr. Miroslav Trykar

Telefon: 595 622 359

Fax: 595 622 301

E-mail: miroslav.trykar@kr-moravskoslezsky.cz

Datum: 2014-02-06

Ředitelé základních škol

Ředitelé středních škol

Metodické stanovisko Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje k problematice posuzování zdravotní způsobilosti uchazečů ke vzdělávání ve střední škole

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

na základě požadavku ředitelů škol, lékařů pro děti a dorost a veřejnosti vydává zdejší úřad k výše uvedené věci následující stanovisko.

Oblast přijímacího řízení a náležitostí přihlášky uchazeče o vzdělávání ve střední škole je upravena právními předpisy v gesci **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**.

Na základě ust. § 59 odst. 1 zákona **č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "školský zákon"), lze ke vzdělávání ve střední škole přijmout uchazeče, kteří splnili při přijímacím řízení podmínky pro přijetí prokázáním mj. zdravotní způsobilosti. Totéž ukládá ust. § 60 odst. 15 školského zákona formulací, že předpokladem přijetí uchazeče ke vzdělávání ve střední škole je rovněž splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče pro daný obor vzdělání, pokud je stanovena.

Podle ust. § 3 odst. 5 školského zákona soustavu oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání a podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání stanoví vláda nařízením po projednání s příslušnými ústředními odborovými orgány, příslušnými organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností a kraji. Tímto prováděcím právním předpisem se rozumí nařízení vlády **č. 211/2010 Sb.**, o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění nařízení vlády č. 367/2012 Sb.

Podle ust. § 60 odst. 6 školského zákona jsou součástí přihlášky doklady stanovené prováděcím právním předpisem a v případě nezletilého uchazeče také jeho souhlasné vyjádření. Podle ust. § 64 školského zákona MŠMT stanoví prováděcím právním předpisem mj. náležitosti, postup a termíny podání přihlášky ke vzdělávání ve střední škole, včetně dokladů, které jsou její součástí. Tímto prováděcím právním předpisem je vyhláška **č. 671/2004 Sb.**, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Podle ust. § 1 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 671/2004 Sb., je součástí přihlášky ke vzdělávání originál nebo ověřená kopie lékařského posudku o zdravotní způsobilosti, pokud je v souladu se zvláštním právním předpisem

Zavedli jsme systém environmentálního řízení a auditu

tel.: 595 622 222
fax: 595 622 126
ID DS: 8x6bxsd

IČ: 70890692
DIČ: CZ70890692
Úřední hodiny Po a St 9.00–17.00; Út, Čt 9.00–14:30; Pá 9.00–13:00

Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s. – centrála Praha
č. účtu: 1650676349/0800

www.kr-moravskoslezsky.cz

předpokladem přijetí uchazeče ke vzdělávání splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče pro daný obor vzdělání. V případě oborů vzdělání, u kterých nařízení vlády č. 211/2010 Sb. formuluje onemocnění a zdravotní obtíže, které vylučují zdravotní způsobilost uchazeče ke vzdělávání a formuluje onemocnění nebo zdravotní obtíže pro účely stanovení podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání, je výše uvedený lékařský posudek nezbytnou součástí přihlášky ke vzdělávání a tím také jedním z podkladů pro přijímací řízení probíhající v režimu správního řádu.

Oblast vydávání lékařských posudků je dále regulována rezortními právními předpisy na úseku **Ministerstva zdravotnictví** takto.

Podle ust. § 51 odst. 1 zákona **č. 373/2011 Sb.**, o specifických zdravotních službách, zdravotní způsobilost ke vzdělávání posuzuje a lékařský posudek o zdravotní způsobilosti vydává registrující poskytovatel. Posuzujícím lékařem je lékař se způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru všeobecné praktické lékařství, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.

- Podle odst. 2 písm. a, b) a c) téhož ust., jestliže se praktické vyučování nebo praktická příprava uskutečňuje
- na pracovištích právnických nebo fyzických osob, vydává lékařský posudek o zdravotní způsobilosti osoby připravující se na povolání před jejím zařazením na praktické vyučování nebo praktickou přípravu a v jejím průběhu poskytovatel pracovnělékařských služeb této osoby;
 - pouze ve škole nebo školském zařízení, vydává lékařský posudek o zdravotní způsobilosti osoby připravující se na povolání před jejím zařazením na praktické vyučování a v jeho průběhu poskytovatel pracovnělékařských služeb školy;
 - na pracovištích osob uvedených v písmenu a) a ve škole nebo školském zařízení, vydává lékařský posudek o zdravotní způsobilosti osoby připravující se na povolání před jejím zařazením na praktické vyučování nebo praktickou přípravu a v jeho průběhu poskytovatel pracovnělékařských služeb osob uvedených v písmenu a).

Podle ust. § 52 ve spojení s ust. § 95 odst. 1 a 2 téhož zákona stanoví prováděcí právní předpis vydaný Ministerstvem zdravotnictví, v případě písm. b) po dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

- postupy při zajišťování lékařských prohlídek, druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek nezbytných pro zjištění zdravotního stavu posuzované osoby a posuzování zdravotní způsobilosti včetně rozsahu odborných vyšetření,
- seznam nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání, ke sportu, tělesné výchově nebo jiné činnosti,
- náležitosti lékařského posudku ve vztahu k posuzované činnosti.

Tímto prováděcím právním předpisem je myšlena vyhláška **č. 79/2013 Sb.**, o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče) a vyhláška č. 391/2013 Sb., o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu.

Z ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 79/2013 Sb., vyplývá, že lékařské prohlídky ke zjištění zdravotního stavu a zdravotní způsobilosti ke vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání nebo pracovnělékařské prohlídky se provádějí za účelem vyloučení nemocí, vad nebo stavů, které omezují nebo vylučují zdravotní způsobilost ke konkrétní práci nebo vzdělávání. Rizikové faktory a seznam nemocí, které omezují nebo vylučují zdravotní způsobilost k práci nebo vzdělávání při výskytu těchto faktorů, rozsah odborných vyšetření a četnost lékařských prohlídek v případech, kdy se nepostupuje podle § 11, jsou stanoveny v příloze č. 2 k této vyhlášce, pokud není jiným právním předpisem stanoveno jinak, přičemž jinak je pro potřeby vzdělávání stanoveno nařízením vlády č. 211/2010 Sb.

Podle ust. § 6 odst. 4 téže vyhlášky, jde-li o posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání, použijí se odstavce 2 a 3 (odst. 3 - Zdravotní způsobilost posuzované osoby se posuzuje vždy ve vztahu ke všem rizikovým faktorům, které jsou součástí výkonu práce nebo činnosti, a pracovním podmínkám, za nichž je práce nebo činnost vykonávána) obdobně s tím, že zdravotní stav žáka nebo studenta se posuzuje ve vztahu ke všem činnostem vykonávaným v průběhu vzdělávání, podmínkám, za kterých je praktické vyučování nebo praktická příprava vykonávána, a současně se zohledňuje profesní profil absolventa příslušného oboru vzdělání a vychází se z údajů uvedených v žádosti podle § 8 odst. 2 téže vyhlášky.

Shrnutí problému

Rizikové faktory ve smyslu vyhlášky č. 79/2013 Sb. jsou upraveny v její příloze č. 2 pouze ve vztahu k práci, nikoli ke vzdělávání žáků. Na druhou stranu pro potřeby vzdělávání je přílohou č. 1 a 2 nařízení vlády č. 211/2010 Sb., stanoven přehled onemocnění nebo zdravotních obtíží pro účely stanovení podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání nebo naopak vylučujících zdravotní způsobilost uchazeče ke vzdělávání, toto nařízení vlády však neupravuje přehled rizikových faktorů ve vztahu ke vzdělávání. Dalšími právními předpisy, které pracují s pojmy faktory a rizika, jsou vyhláška **č. 432/2003 Sb.**, kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, která provádí zákon **č. 258/2000 Sb.**, o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jenž v ust. § 37 a násl. rovněž s těmito pojmy pracuje. Tyto dva právní předpisy však opět řeší pouze povinnost zaměstnavatele vůči zaměstnancům kategorizovat jimi vykonávané práce dle rizikovitosti z pohledu vlivu na jejich zdraví, nestanoví však takovou povinnost školy vůči žákům ve vztahu k jejich vzdělávání. Dle vyjádření praktických lékařů pro děti a dorost je pro posouzení zdravotní způsobilosti uchazeče o vzdělávání ve střední škole relevantní komplexní vyšetření zahrnující rovněž základní vyhodnocení rizikových faktorů působících na uchazeče v rámci praktické části vzdělávání vykonávané ve škole nebo na jiných pracovištích.

V současné době tedy neexistuje výslovná právní úprava způsobu identifikace a formulace rizikových faktorů, které při výskytu těchto faktorů vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost uchazeče nebo žáka ke vzdělávání. Z důvodu absence vymezení těchto rizikových faktorů potom může docházet k nedorozumění mezi praktickými lékaři pro děti a dorost, kteří mají zpracovat lékařské posudky pro uchazeče o vzdělávání ve střední škole, a pro tyto účely žádají po střední škole identifikaci těchto rizikových faktorů, neboť předpokládají, že školy tyto faktory vymezeny mají, a současně je informace o těchto rizikových faktorech pro zpracování lékařského posudku relevantní, na druhé straně školy těmito požadovanými informacemi nedisponují, neboť jim to žádný právní předpis neukládá a předpokládají, že tyto rizikové faktory naformuluje lékař na základě dostupných údajů o oboru vzdělání (z rámcových a školních vzdělávacích programů a podobně). Mezi těmito stranami potom stojí zákonný zástupce nezletilého uchazeče o vzdělání, resp. tento uchazeč, kteří mají splnit svou povinnost jednak podat pro účely přijetí ke vzdělávání ve střední škole žádost lékaři o vydání lékařského posudku se všemi náležitostmi a jednak podat střední škole žádost o přijetí ve formě přihlášky opět se všemi náležitostmi včetně lékařského posudku.

Pro účely řešení výše popsaného problému doporučuje OŠMS KÚ MSK středním školám následující postup.

Právní osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení jsou v pracovněprávních vztazích zaměstnavateli, kteří musí splnit mj. povinnost vyplývající z výše uvedeného zákona č. 258/2000 Sb., tzn. musí zařazovat práce (v určitých případech rozhoduje orgán ochrany veřejného zdraví) podle míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a jejich rizikovitosti pro zdraví do čtyř kategorií. Kritéria, faktory a limity pro kategorizaci potom stanoví prováděcí vyhláška č. 432/2003 Sb. Tuto kategorizaci a vyhodnocení rizik a faktorů tak provádí každý zaměstnavatel ve vztahu k práci vykonávané jeho zaměstnanci. Podle ust. § 1 odst. 2 vyhlášky č. 432/2003 Sb., se za faktor pro účely vyhlášky považují fyzikální, chemické a biologické činitele,

prach, fyzická zátěž, zátěž teplem a chladem, psychická a zraková zátěž a další faktory, které mohou mít nebo mají vliv na zdraví.

V současné době tak školy a školská zařízení disponují přehledem faktorů pro účely kategorizace rizikovitosti prací ve vztahu k pedagogickým pracovníkům, kteří konají přímou pedagogickou činnost jak při teoretické výuce, tak při praktickém vyučování a odborném výcviku. **Doporučujeme tedy, aby střední školy na svých webových stránkách vytvořily sekci, ve které zveřejní ke každému oboru vzdělání, v němž uskutečňují vzdělávání, přehled faktorů, kterým jsou vystaveni v rámci výuky v daném oboru zaměstnanci školy a u nichž se dá rozumně předpokládat, že těmto faktorům budou v průběhu vzdělávání vystaveni také žáci předmětného oboru vzdělání. Případně, aby zveřejnily u příslušných oborů vzdělání informaci, že pro vzdělávání v tomto oboru vzdělání nejsou nařízením vlády č. 211/2010 Sb. stanovena žádná onemocnění nebo zdravotní obtíže vylučující nebo omezující zdravotní způsobilost uchazeče.**

Podle ust. § 8 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 79/2013 Sb., jde-li o praktické vyučování nebo praktickou přípravu uskutečňovanou na pracovišti právnické nebo fyzické osoby, vyžádá si ředitel školy pro účely žádosti od těchto osob údaje o druhu a režimu práce, kterou bude žák nebo student vykonávat, a o zdravotních a bezpečnostních rizicích této práce a míře rizik vyjádřené kategorií práce. **Proto doporučujeme těm středním školám, které již mají k dnešnímu dni uzavřené smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování s jinými poskytovateli praktického vyučování pro další školní rok nebo školní roky, a již disponují údaji dle předchozí věty v probíhajícím školním roce ve vztahu k pracem, u nichž se dá předpokládat, že na stejném pracovišti je budou vykonávat v praktickém vyučování i uchazeči o vzdělávání ve střední škole, kteří budou přijati od školního roku 2014/2015, aby na webových stránkách školy dle předchozího odstavce zveřejnily k příslušnému oboru vzdělání i údaje o zdravotních a bezpečnostních rizicích těchto prací.**

Doporučujeme dále základním školám, aby za účelem zvýšení informovanosti rodičů nezletilých žáků a pokud možno zajištění bezproblémového předání potřebných informací lékařům vydávajícím lékařský posudek, **sdělily svým žákům a jejich rodičům informaci, že po výběru střední školy mají navštívit webové stránky zvolené střední školy a zde vytisknout pro potřeby posuzujícího lékaře informaci školy k vybranému oboru vzdělání o faktorech, jimž jsou žáci zpravidla v průběhu vzdělávání vystaveni, příp. o zdravotních a bezpečnostních rizicích práce, kterou mohou jako žáci střední školy vykonávat v rámci praktického vyučování.**

„otisk razítka“

PaedDr. Libor Lenčo v.r.
vedoucí odboru školství, mládeže a sportu

Na vědomí: Praktičtí lékaři pro děti a dorost